

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.I. 127/2008/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2008. március 25. napján tartott tárgyalás alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés büntette miatt vádlott sz: vádlott leánykori neve ellen indított büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2007. évi december hó 7. napján kihirdetett 3.B.99/2007/19. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott utónevű gyermeke napján született.

A vádlott által 2008. március 13. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés tartamába.

A másodfokú eljárásban 20.000 (Húszezer) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokon eljáró bíróság a vádlottat 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés büntette miatt 5 évi fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról, a szülői felügyeleti jog megszüntetéséről, a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül a vádlott terhére a fő- és mellékbüntetés súlyosítása céljából fellebbezett.

A vádlott felmentésért, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a szülői felügyeleti jog megszüntetése miatt jelentett be jogorvoslatot.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.56/2008/1-I. számú átiratában észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, tekintettel arra, hogy a közvetlen

családtagok vallomásainak felvétele az elsőfokú bírósági tárgyaláson törvényességi csorbát szenvedett a Be. 82.§ (1) bekezdés b/ pontjában írt kioktatás elmaradása miatt. E megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében tárgyalás tartását indítványozta és az érintett személyek ismételt perrendszerű tanúkénti kihallgatását.

Indokoltnak tartotta továbbá az ítélet jogi indokolásának az alanyi bűnösség és a bűnösségi körülmények körében történő módosítását, végül az ítélet rendelkező részének pontosítását gyk. születési dátumát illetően valamint a jogi indokolásban a családjogi törvényre történt hivatkozás pontosítását is.

Az ítélet tábla e minden irányú jogorvoslatok folytán a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a meghozatalát megelőző eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat javarészt betartotta, azonban alapos a fellebbviteli főügyészség észrevétele, hogy a vádlott családtagjainak kihallgatásakor az ún. lépcsőzetes figyelmeztetés, nevezetesen a Be. 82.§ (1) bekezdés b/ pontjában írt kioktatás elmaradt, amelynek következtében az ítélet a Be. 351.§ (2) bekezdés a/ pontjában rögzített okból részben megalapozatlanná vált. Az érintett személyek, így a férj, a sógornő, a nővér és az anyós vallomásai a bűncselekmény előzményeinek és következményeinek megállapításában, a vádlott személyiségének megítélésében fontos, meghatározó bizonyítékok, így nem mellőzhető a konkrét mentességi ok megjelölése és a figyelmeztetés szó szerinti jegyzőkönyvezése, ugyanis ennek elmaradása a Be. 82.§ (2) bekezdése alapján ahhoz vezethet, hogy e tanúvallomások bizonyítékként nem vehetők figyelembe.

Mindezek alapján az ítélet tábla a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a Be. 353.§ (1) bekezdése alapján bizonyítás felvételét rendelte el és az ügyet a Be. 363.§ (2) bekezdés b/ pontja szerinti tárgyaláson bírálta felül.

A tárgyaláson ismételten tanúként hallgatta ki a fentebb már megnevezett személyeket a teljes körű törvényi kioktatást követően. Vallomásukat valamennyien korábbi vallomásukkal teljes egészében azonos tartalommal tartották fenn.

A bizonyítási eljárás eredményeképpen az ügyész az írásbeli átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

A védő elsőként a vádlott felmentését, másodsorban a büntetés enyhítését kérte.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a bizonyítás felvételével megalapozottá vált, azt az ítélet tábla felülbírálatának alapjául elfogadta.

Megállapította, hogy a megyei bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, igen részletes bizonyítást folytatott le, törekedett a bűncselekmény előzményeinek felkutatására, feltárta az egyes családtagok és a vádlott viszonyát is. Indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette.

Törvénysértés nélkül vont le következtetést a vádlott bűnösségére.

A vádlott az eljárás során mindvégig ténybeli beismerő vallomást tett, azon állítását, hogy a szülést követően elájult és mire magához tért, a gyermek már hideg volt és a szíve sem vert, a bíróság nem fogadta el és az aggálytalan szakértői véleményekre alapozva meggyőző indokát adta, hogy a vádlott ilyen irányú védekezését miért vetette el.

Erre tekintettel a vádlottnak és védőjének felmentést célzó perorvoslata minden alapot nélkülözött.

Törvényes a cselekmény jogi minősítése is.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság nem tévedett a vádlotti szándék tartalmának megítélésében és nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját, miszerint a vádlott cselekményét egyenes szándékkal követte el.

Az elsőfokú bíróság igen részletesen végigkövette a bűncselekmény elkövetése előtti eseményeket, elemezte a vádlotti megnyilvánulásokat.

Az újszülött halála ellátatlanság miatt, kihűlés, következményes keringés - légzésleállás miatt, a vádlott tiszta mulasztásos cselekvősége folytán következett be.

A szándék vizsgálatakor az alanyi tényezők körében kiemelkedő szerepe van a terhelt aktuális személyiségének, annak, hogy mi motiválta őt a cselekmény elkövetésében. Az igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény megállapítása szerint a vádlott alacsony szinten szerveződött, érzelmileg kissé színtelen, akaratgyenge, kellő tartással nem rendelkező személy, aki megfelelő kötődésre nem képes. Férje kivételével szeretetlen családi környezet vette körül és számolnia kellett a kis lélekszámú település esetleges negatív megnyilvánulásaival is. Mindezen körülményeket egyenként és összességükben értékelte. Az ítéltábla álláspontja is az, hogy a vádlott tudata az újszülött halálát átfogta, de azt nem kívánta, hanem abba belenyugodott, méginkább teljesen közömbös maradt iránti, tehát cselekményét eshetőleges szándékkal követte el.

A büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket a megyei bíróság feltárta és túlnyomórészt helyesen értékelte.

Mellőzi az ítéltábla a BH. 1988/259. számú eseti döntésre történő hivatkozást, nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azon álláspontját sem, hogy az újszülöttnak a szülés után az anya által történt megölése nem értékelhető súlyosító körülményként.

Az 1999. március 1-től 2003. március 1. napjáig hatályban volt újszülött megölésének büntette, az emberölésnek olyan privilegizált esete volt, amelyet kizárólag a szülő nő követhetett el gyermeke sérelmére, ezért ez esetben a közeli hozzátartozó sérelmére elkövetés a bünteteskiszabás körében külön súlyosító körülményként nem volt értékelhető, mert maga a tény törvényi tényállási elem volt (EBH.2000/186.).

Ugyanakkor a Btk. 166.§ (2) bekezdés i/ pontjában meghatározott cselekmény (hatályos: 1999. március 1-től) alanya bármely 14. életévét be nem töltött személy lehet, így az ítéltábla álláspontja szerint a közeli hozzátartozó sérelmére elkövetett cselekmény súlyosítóként értékelendő.

A büntetés meghatározásakor az elsőfokú bíróság a Btk. 87.§ (2) bekezdés a/ pontjának alkalmazásával lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetésnek törvényi rendelkezésben írt legrövidebb időtartamban történő megállapítására.

Az ítéltábla az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezését nem találta alaposnak, a másodlagosan enyhítést célzó védői jogorvoslat teljesítése szóba sem kerülhetett.

A Legfelsőbb Bíróság 15.számú Irányelve a IV. fejezet 5. pontjában sorolja fel az e bűncselekmény megvalósulása esetén figyelembe veendő büntetéskiszabási szempontokat. Kiemelve az alábbiakat: Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a szülő nőt milyen ok vezette az újszülött megölésére, utal a tudatilag elmaradott környezet nyomasztó súlyára, társadalmi rosszallására, azonban hangsúlyozza azt is, hogy az irányelvben felsoroltak vizsgálatán túl nincs társadalmi, erkölcsi és jogi alapja annak, hogy az újszülöttek megölése esetén általánossá váljék a törvényi büntetési tétel legkisebb mértékén aluli büntetések száma. Lényegében erre utalt perbeszédében a fellebbviteli főügyészség tárgyaláson jelenlévő képviselője is.

Az ítélet tábla az irányelvben foglaltakat nem vitatja, azonban figyelemmel a Btk. 83.§-ában rögzített általános elvekre, egyetértett az elsőfokú bíróság által alkalmazott fő- és mellékbüntetés mértékével.

Kétségtelen, hogy az újszülött megölésének büntette, mint privilegizált tényállás 2003. március 1. napjától nincs hatályban, azonban ott kialakult bírói gyakorlat a megváltozott, szigorodott, azonban a jelenlegi pönalizálás mellett is töretlen abban, hogy amennyiben az elkövetés valamennyi körülménye, motívuma, a vádlott személyisége alapján lehetőség mutatkozik az enyhítő szakasz alkalmazására, e bűncselekmény elkövetésénél ezt a bíróságok alkalmazzák.

Vizsgálta továbbá az ítélet tábla, hogy a jelenlegi jogalkotói szándék egyenrangúan kezeli-e az egyéb minősített esetekkel. Egyenrangúan annyiban, hogy valamennyi minősített eset büntetési tétele 10-15 évig terjedő, illetőleg életfogytig tartó szabadságvesztés.

Nem konzekvens azonban a törvény a minősített esetek elévülését illetően, hiszen a Btk. 33.§ (2) bekezdés c/ pontja csupán az emberölésnek Btk. 166.§ (2) bekezdés a/-h/ pontjaiban felsorolt minősített eseteiben rögzíti, hogy e bűncselekmények büntethetősége nem évül el.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés szükséges, de egyben elégséges is a Btk. 37.§-ban rögzített büntetési célok hatályosulásához.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének 13. oldalának 1. bekezdésében a családjogi törvényre utalást a 88.§ (1) bekezdés c/ pontjának felhívásával kiegészítette.

A megyei bíróság ítéletét a Be. 371.§-ára utalással a rendelkező résznek gyk. születési dátumának pontosításával a fentiekben kifejtettek alapján helybenhagyta.

A vádlott előzetes letartóztatását - melyet az ítélet tábla Bkf.I.126/2008/2. számú végzésével 2008. március 10. napján rendelt el - 2008. március 13. napján vették fogvatartásba, ezért az előzetes letartóztatásban töltött idő beszámításáról a Btk. 99.§ (1) bekezdése, míg a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Btk. 381.§ (1) bekezdése alapján történt rendelkezés.

Debrecen, 2008. március 25.

Dr. Balla Lajos sk.	Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk..	Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Záradék: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 3.B.99/2007/19. számú ítélete a másodfokú bíróság jelen határozatával 2008. március 25. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2008. március 25.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke